

jenjava čast in se začena sramota. Če oni ne bi hoteli poskrbeti za mir in red, ki je to prva njihova dolžnost, potem bi bila vaša sramota, če ne bi napravili reda v svoji lastni hiši!« (Dolgotrajno ploskanje.)

Končno je predlagal govornik sledečo resolucijo:

„Slovinci, domačini iz okolice in mesta, zbrani na javnem shodu v Šklednju 24. dne meseca majnika 1914. leta:

protestirajo proti zapostavljanju in zanemarjanju domačega slovenskega prebivalstva na vseh poljih občinske uprave, posebno pa na šolskem polju in v gospodarskem oziru;

pozivajo občinski svet, ozir. deželni zbor tržaški, naj končno zadosti najpreprostejšim zahtevam pravičnosti napram slovenskim občanem v okolici in mestu glede šolske naobrazbe na podlagi materinega jezika v vseh šolskih napravah, ki so žujimi preskrbljeni someščani

Zmagovita muslimanska revolucija. Italija v ospredju.

DUNAJ 24. (Izv.) Kakor kažejo vsa znamenja, stoji Albanija pred katastrofo. Muslimanska revolucija je v polnem teku in naperjena direktno proti krščanskemu knezu Wiedu. Geslo muslimanske revolucije je: „Proč s knezom Viljemom, mi hočemo muslimanskega vladarja!“ Edina vlada, ki ima danes vsaj še nekaj moči v Albaniji, je mednarodna kontrolna komisija. Albansko ministristvo je izginilo in mednarodna kontrolna komisija opravlja danes vse vladne posle in je prevzela tudi varstvo nad knezom Viljemom in njegovo rodbino.

Eno je gotovo: knez Viljem, ki ste ga Avstrija in Italija vsilili Albaniji, je izgubljen. Moralno se je takorekoč že sam uničil. Saj je snoči že pri prvi nevarnosti pobežal pred vstati na italijansko križarko in tako pokazal pred vsem svetom, da je nezmožen za vladarja. Vrnil se je sicer zopet na kopno, a le, da se v drugi moralno poniža, sprejmi ultimatum, ki so mu ga direktno v zasmeh predložili vstali po začetem nizozemskem stotniku.

Muslimansko revolucionarno gibanje, kakor kažejo vsa znamenja, ne bodo tako hitro prenehala, kajti izbruhnila je prava muslimanska strast in meščanska vojna, ki divja sedaj v Albaniji, je prava verska vojna. Knez Viljem je popolnoma osamljen v deželi; njegova opora so le avstrijski in italijanski bajoneti.

Avstrija in Italija gledata skupno na polom svojega dela. Toda istočasno, ko prihaja katastrofa njihuna sistema vedno bližja, postajajo tudi difference med obema državama vedno večje. Že par dni besnijo italijanski listi proti Avstriji, dolže jo, da je le ona s svojimi intrigami zakrivila sedanje nesrečne dogdke v Albaniji, da bi tako izrinila albanski vpliv in spravila kneza Viljema popolnoma pod svojo streho. Oficijozna rimska „Tribuna“ danes že čisto javno pletira za nedolžnost Essad paše in dolži Avstrijo nelojalnega postopanja napram Italiji. Spor med obema državama, ki se je prvotno razreševal le med obema javnostima, je danes posegel tudi že na oficijalno polje. Med Avstrijo in Italijo obstojajo namreč danes glede Albanije že jako globoko segajoče difference in zadnje dni ni manjkalo raznih očitaj in obdolžitvev od obeh strani. Kako ostro nasprotstvo vlada med italijansko in avstrijsko vlado, je mogoče razbrati iz današnjega oficijalnega avstrijskega poročila o najnovejših dogodkih v Albaniji, v katerem se nahaja sicer med vrstami skrita, a za poznavalce razmer razvidna ostra polemika proti politiki Italije.

„Agenzia Stefani“ prinaša uradno poročilo italijanskega poslanika v Draču o večerajšnjih dogodkih v Draču. To poročilo poudarja direktno ostentativno vodilno vlogo italijanskega poslanika in zasmehuje vse korake, ki jih je ukrenila Avstrija. Poročilo naglašja, kako strahopetno so se vedli katoliški Malisori, ki so prišli na nasvet Avstrije braniti kneza Viljema in dokazuje tudi, da je bil Essad paša popolnoma nedolžen. Karakteristično je tudi, da je večerajšnja pogajanja z vstajši vodil le italijanski poslanik, da avstrijski poslanik sploh ni smel blizu, ampak da se je v spremstvu italijanskega poslanika nahajal le avstrijski delegat mednarodne kontrolne komisije, poleg francoskega in angleškega delegata. Značilno je dalje, da je pobežal knez Viljem na italijansko križarko.

Na drugi strani pa pravi avstrijsko uradno poročilo iz Drača, da so bili ponesrečeni koraki, ki jih je napravila albanska zandamerija proti vstašem, prenatgjeni in prenatgjeni tudi beg kneza Viljema na italijansko križarko, ki se je izvršil na direktno nasvet italijanskega poslanika. — Treba je le še poudariti, da so se pri prihodu vstašev na povelje italijanskega admiralja vkrkali s knezom vred na ladje italijanski in avstrijski mornarji, izkrcal pa se je potem zopet samo italijanski detašma, ki skrbi sedaj sam za mir in red v Draču.

Avstrijsko poročilo. DRAČ, 24. (Izv.) Akcija proti upornikom, izvršena dne 23. majnika, se je ponesrečila, ker ni bila zadostno pripravljena. Ekspedicija proti Tirani so povzročili tamošnji begi, ki so zaprosili kneza za pomoč. Ko je došla vest o porazu te ekspedicije skupno s poročilom, da se nahajajo uporniki le še pol ure od mesta, se je knez na prigovarjanje diplomatov odločil, da počaka na nadaljni razvoj dogodkov na krovu „Misurate“. Med tem je odšlo več članov mednarodne kontrolne komisije in diplomatičnega zbora vstašem nasproti, da jih vprašajo, kaj hočejo. Prisli so nazaj z ujetim nizozemskim stotnikom Sarom, ki je potem knezu, ki se je med tem že vrnil v palačo, v navzočnosti diplomatov sporočil, da zahtevajo vstajši pismo izjavo, da garantira knez deputaciji, ki ga bo informirala o željah vstašev, prost pot in da se izpuste takoj vsi ujeti uporniki. Knez je te zahteve podpisal, o čemur so bili uporniki takoj obveščeni. Ker je bil s tem položaj zopet razjasnjen, se je izkrcala potem tudi knežinja s svojimi otroci. Tu vlada splošno mnenje, da je bila tako ekspedicija proti upornikom kakor tudi vkranje knežje rodbine prenatgljena.

Italijansko uradno poročilo. RIM, 24. (Kor.) — Italijanski poslanik v Draču, Aliotti, je poslal zunanemu ministru Di San Giulianu obširno poročilo o večerajšnjih dogodkih v Draču, ki pravi: „Ko je ob 7, 6 zvečer v divjem begu pribežalo v mesto več beguncev, ki so pripovedovali, da so uporniki že pred mestom, je nastala v Draču nepopisna panika. Italijanski poslanik je šel takoj h knezu, ga prosil, naj poskrbi za varnost svoje družine in odredi, da se avstrijski in italijanski mornarji in tudi katoliški Malisori, katerih prisotnost bi smatrali muslimani za provokacijo, vkrcajo na vojne ladje. Ker je knežinja izjavila, da se noče ločiti od kneza, je odšel tudi knez začasno na krov „Misurate“. Ob 7 zvečer so odšli italijanski in rumunski poslanik in avstrijski, francoski in angleški član mednarodne kontrolne komisije kot parlamentarci vstašem nasproti in so naleteli na cesti proti Tirani nizozemskega stotnika v spremstvu treh neoboroženih upornikov z belo zastavo v roki. Nizozemski stotnik je izjavil, da prihaja v imenu vstašev, da naznani knezu, da mu hočejo predložiti uporniki svoje zahteve po delegatih. Ustreljeni da bi bili vsi ujetniki, če bi stotnik do 8 zjutraj ne prinesel od kneza pisma z ugodnim odgovorom, namreč z zagotovilom, da se nobenemu vstašu ne bo nič zgodilo. Knez je odšel takoj v palačo, kjer je podpisal zahteve vstašev. Nizozemski stotnik je pripovedoval, da znaša število upornikov nad 2000, več tisoč pa da jih je še nedaleč od Drača. Gibanje ima predvsem verski značaj.“

RIM, 24. (Kor.) „Agenzia Stefani“ poroča iz Drača: Na knezovo prošnjo so se italijanski mornarji v varstvo knežje palače danes zopet izkrcali.

Bitka pri Šjaku. DRAC, 24. (Izv.) Močne vstaške čete, katerih število se čeni okoli 4000, so se po zavzetju Tirane takoj pričele pomikati proti Draču. Albanski beji, ki so bili vdani knezu, so o tem takoj poročali v Drač in zaprosili kneza za pomoč. Knez je nato (kakor smo že pred par dnevi poročali), v resnici poslal močen oddelek albanskih orožnikov pod poveljstvom inozemskih častnikov proti Šjaku kamor so vstajši med tem že dospeli. Tu je prišlo potem do prvega boja med vstajši in vladnimi orožniki in nacionalisti. V boj so posegle tudi baterije, ki so jih nastavili inozemski oficirji na t. zv. „Gradu“ pred Dračem in pa ob cesti proti Tirani. Toda te baterije so streljale silno nerodno, tako da niso napravile vstašem nobene škode. Uporniki so bili v očitni premoči in so po kratkem, a hudem boju, popolnoma obkolili vladne orožnike in inozemske oficirje in vse skupaj zajeli. Ko so v Draču izvedeli o nesreči vladnih čet pri Šjaku, se je prebivalstva polastila silna panika. Italijanski poslanik se je takoj pcdal h knezu, ki se je takoj nato s svojo družino vkrkal na italijansko križarko „Misurate“.

Zadnja poročila. DUNAJ, 24. (Izv.) Glasom poročil, ki so došla danes zvečer iz Drača, je pretekla tamno mirno. Knez in njegova rodbina se nahajajo zopet v knežji palači, ki je pa obdana od gostega kordona voljakov, ki imajo tudi mitraljeze. Tudi vsa poslanišтва evropskih držav so dobro zastražena. V njih se nahaja sedaj mnogo albanskih beguncev. Vstajši se dosedaj še niso umaknili izpred Drača, zgodi pa se to najbrže že jutri, ker

je knez sprejel vse njihove zahteve. Vseka-kor pa bodo vstajši izpustili zajete nizozemske oficirje in albanske orožnike najbrže že danes. V okolici Drača so postavljene močne baterije. Pred Drač dospe danes ali jutri avstrijska križarka „S. Georg“ z dvema torpedovkoma, ki so odpule snoči iz Pule.

DUNAJ, 24. (Izv.) Kakor se nam poroča z izvršeno informirane strani, so večeraj zopet izkrcali na kopno one Malisore, ki so se morali pri prihodu vstašev na zahtevo italijanskega poslanika vkrčiti na avstrijske in italijanske vojne ladje. Ti Malisori so danes zjutraj pod poveljstvom avstrijskih oficirjev odšli iz Drača proti Šjaku in Kavaji. Kaj naj bi pomenila ta ekspedicija, ki ji načeljuje avstrijski oficirji, je dosedaj še popolnoma neznan.

RIM, 24. (Izv.) Več torpedovk je v Brindisi pripravljenih, da takoj odpeljuje proti albanski obali.

Razmišljanja na Dunaju. DUNAJ, 24. (Izv.) Večerajšnje vesti iz Albanije so provzročile na Dunaju silno konsternacijo. Zlasti se poudarja čudno dejstvo, da avstrijske in italijanske vojne ladje, ki popolnoma obkrožujejo zaledje Drača, niso čisto nič posegle v boj, da bi ščitile mesto pred uporniki. Tolmači se to dejstvo tako, da Avstrija in Italija sicer smete skrbeti za telesno varnost kneza, ne morete pa posegati v boj med knezom in njegovimi podaniki, ker bi smatralo države tripletente to kot vmešavanje v notranje albanske razmere in bi lahko prišlo do mednarodnih konfliktov. Zato se domneva, da pride v slučaju, če bi se dogodki še vnaprej razvijali v dosedanj smeri, do mednarodne akcije, ki bi se je udeležili tudi najmanj dve državi tripletente.

Srbska parlamentarna kriza. BELGRAD, 24. (Izv.) Snoči se je vršil pod kraljevim predsedstvom izredni ministrijski svet, ki se je pečal s parlamentarno situacijo. Kralj je izrekel Pašiču svoje popolno zaupanje in ga pooblastil, da ukrene vse potrebno, da se stre obstrukcija opozicije, in če treba tudi razpusti skupščino.

Domače vesti. Klub slovenskih mestnih svetovalcev. Danes popoldne ob 3 se je v sejni sobi uredništva „Edinosti“. — Načelnik.

Dvorna vest. — Z Lloydyom parnikom „Prinz Hohenlohe“ je prišel večeraj iz Pule v Trst nadvojvoda Karel Stefan in se je odpeljal s prvim večernim brzovlakom južne železnice na Dunaj.

Avstrijske vojne ladje v Trstu. Večeraj podolnne ste prispeli v tržaško luko oklopniki „Erzherzog Franz Ferdinand“ in „Radetzky“ ter pet visokomorskih torpedovk.

Cvetke 2000 letne kulture. Kogar je pot vodila večeraj zjutraj mimo hiše „Delavskega konsumnega društva“ pri sv. Jakobu, Campo S. Giacomo 5, je videl cvetke 2000letne kulture na vežnih vratih in na zidu. Zlikovci, ki si ne upajo ob belem dnevu in z obrazom v obraz nastopiti proti nam, so uporabili temno noč ter s črno smolo pomazali hišo, last Delavskega konsumnega društva. Preprosti delavci so se pred 16 leti združili v društvo ter v slogi od leta do leta napredovali in si ustanovili svoje prvo narodno shajališče, ki ga do tedaj Slovenci pri sv. Jakobu nismo imeli in sedaj se prikrade v nočni temo nosilec 2000letne civilizacije ter poškodeje last teh delavcev. Naj se pač nihče ne čudi, ako se nekega dne vrne pošlilo z obrestmi. Slavni mestni magistrat pa naj le shrani in naj ne pošilja akta za očiščanje teh cvetk, ker popolnoma odgovarjajo italijanski civilizaciji, vsled česar mu ih puščamo v spomin.

Samoumor. Karel Luzzatto, star 46 let, stanujoč v ulici Giorgio Vasari št. 6, si je ponoči ob polveh v svojem stanovanju poglgnal kroglo v srce. Bil je takoj mrtev. Poklicani zdravnik reslne postaje je mogel konstatirati edino smrt. Vzrok samoumora je neznan.

Čudna ljubezen. Snoči se je 25 letna Marija Spetz, stanujoča v Rojano št. 7, v gostilni nekaj sporekla s svojim ljubimcem. Ta pa je, ne bodi len, pograbil politrsko steklenico in udaril Marijo po glavi, da jo je težko ranil in so se jej celo pretesli možgani. Prvo pomoč jej je podal zdravnik reslne postaje, potem pa jo so prepeljali v bolnišnico. Nežnega ljubimca so aretirali.

Tatovi ujeti. Policiji se je posrečilo priti na sled tatovom, ki so ukradli pred par dnevi v stanovanju A. Cohena razne dragocenosti, vredne okrog 7000 K. Tatovi so bili aretirani. So pa to: 22letni trgovski pomočnik Stefan Latonja, rodom iz Ptuj, 22letni mornar Filip Pick, 24letni Ludovik Cuccagna, Ivan Francovich in Franc Cuk, vsi Tržačani. Zlikovci so deloma priznali tatvino.

Narodna delavska organizacija. Kongres NDO. se vrši 21. julija. Predlogi se sprejemajo najdalje do 7. julija. Zborovanje na Ferdenicu. Okrog 100 delavcev se je udeležilo sestanka, ki ga je

sklical za soboto zvečer v »Konsumnem društvu« na Ferdenicu pripravljali odbor za ustanovitev svetoivanske podružnice NDO. Predsedoval je sestanku predsednik pripravljalnega odbora tov. Svab, o namenu in ciljih Narodne delavske organizacije in o potrebi podružnice za Sv. Ivan pa je obširno in prepričevalno govoril strokovni tajnik tov. Brandner. Z govorom strokovnega tajnika so se vsi strinjali in bili navdušeni razen socialnodemokratskega zaupnika Gombača, ki mu žilica ni dala miru, da bi se mirno obnašal in je socialne demokrate s svojim obnašanjem precej blamiral. Zborovalci so obžalovali, da je med slovenskimi delavci človek, ki zagovarja socialno demokratično gnilobo. Gombač je dobil na tem sestanku primeren odgovor, in morda se vendarle izpametuje. Govoril je tudi zborovalec Marč in drugi, na kar je predsednik zaključil zborovanje. Sklenilo se je, da se bo vršil prihodnjo soboto sestanek pri Živcu na Sovranišču. Tovariši, agitirajte!

Vesti iz Goriške. Javna telovadba in velika vrtna veselica Sokola v Gorici se vrši v nedeljo, dne 7. junija vsenčatemu parku g. Mozetiča v ulici Bosizio na korzu. Spored telovadbe: 1. Nastop članov (ljublanske proste vaje). 2. Nastop članic (ljublanske proste vaje). 3. Nastop naraščaja (župne vaje s praporji). 4. Nastop vrst na orodju. 5. Vrhunske proste vaje, izjava vadičeljski zbor. — Pri vselici svira vojaška godba iz Tolmina. Sodelujejo razna narodna društva in je dobro skrbljivo za dobro petje. — Razni paviljoni za vino, pivo, jestvine, kavo in cvetlice pa poskrbe, da bodo občivalci veseli zadovoljni v vsakem oziru. Na večer čarobna električna razsvetljava. — Vstopnina k veselici in javni telovadbi 40 vin., k plesu 7 listkov 1 K. Goričani, na napad v mestni hiši na naše Sokole, odgovorimo najlepše, da obiščemo polnoštevilno Sokolovo veselico. 7. junija vsi na Sokolovo veselico.

IV. dijaški telovadni nastop. — Kljub temu, da so telovadni nastopi goriških dijakov še iz prejšnjih let na najboljšem glasu, je bila vendar sobotna prireditev precej slabo obiskana. Menda so pohiteli nekatere rajše v laško gledališče, kakor pa da bi podprli naše najmlajše, našo mladino. Niti blagi namen te prireditve, saj je bil čisti dobiček namenjen »Dijaški kuhinji«, ni bil dovolj silen agitator. Da ni bilo gospodov profesorjev, dalje vseh slovenskih ravnatelj, dijakov in »Sokolov«, bi bila dvorana skoraj prazna. In vendar je bil ves telovadni nastop tak, da zasluži največje priznanje. Vrsto telovadnih nastopov so otvorili mali, ki so izvajali precizno proste vaje in potem lepe skupine. Mlade odlikuje velika disciplina, dober nastop in brezhibno izvajanje vaj. Orodna telovadba članov je pokazala veliko izurjenost telovadcev. Posamezne vaje so bile izvajane tako dobro, da se je vse čudilo, od kje imajo ti mladi fantje to izurjenost, moč in vztrajnost. Proste vaje članov so v enaki meri zadovoljile. Kar posebno odlikuje mlade dijakove, je to, da preveva ves njihov nastop neka skupnost, ki šele pravi uveljavljeno lepoto prostih vaj, izvajanih v skupini. Nastopili so nato izbrani telovadci na bradlj. Cisto po pravici se imenujejo izbrani telovadci. Kljub svoji mladosti so vzdigovali svoje sigurno in brez napora, da je vsa dvorana odmevala odobravanja. Krasne so bile vaje z batonom. Uzoren je bil nastop in vsega priznanja vredno izvajanje. Telovadbo je zaključila velika skupina vseh telovadcev, ki je bila krasno sestavljena in le škoda, da ni mogla premajhna dvorana pokazati v polni meri krasote skupine. Ves telovadni nastop je vodil dijak Janko Kolar. Vodil je vso telovadbo tako uzorno, dosegel tako lepe uspehe, da mu moramo le čestitati. Med posameznimi točkami je sviral orkester učiteljskihov pridno posamezne točke in žel pod spretnim vodstvom g. Sirce obilo pohvale. — Mladim dijakom pa, ki so v soboto nastopili s takim uspehom, ki so pokazali vztrajnost in energijo, vredno moč, kliče-mo: Nadaljujte svoje delo, izpopolnjujte se in vstopite pozneje polnoštevilno v sokolske vrste, ker poklicani ste, da tam vodite delo kot dobri telovadci, inteligentni ljudje in zavedni Slovenci. In v tem znamenju vas prav posebno pozdravljamo.

Kmetijski vestnik. Kako se zabrani prehitro kisanje mleka. V mleko prihaja med možlo in po možli takoj cela vrsta gliv cepliv in med njimi tudi ena, ki povzroča tvorjenje mlečne kisline. Prenaglo kisanje mleka preprečijo vsa sredstva, ki v mleku ovirajo rast in razmnoževanje omenjenih gliv. Imamo taka kemijska sredstva, ki so pa zdravju škodljiva in se zato ne smejo rabiti. Sploh je pa vsak tak pridevek k mleku, ki je za prodaj, po zakonu prepovedan. Rast in razmnoževanje gliv v mleku ovirata dovolj visoka in dovolj nizka toplota. Če se mleko dovolj segreje in potem kolikor le mogoče hitro shladi (pasterizira ali steri-

lizira), se glive zamore in mleko ostaja dovolj časa sladko. Ker mraz istotako ne dopušča rasti in razmnoževanja gliv, zato je tudi močnoshlajevanje mleka kaj uspešno sredstvo, naredi da je trpežno in da se ovira njegovo kisanje. Ker ima pasteriziranje in steriliziranje mleka svoje slabe strani, se danes v mnem mlekarstvu vedno bolj rabi hlajenje mleka. Za oboje so pa potrebne priprave, ki so drage in se izplačajo le v večjem mlekarstem obratu. Da bo mleko trpežno in se razmeroma dolgo časa ne skisa, se mora v domačem obratu tako ravnati. Hlev bodi do skrajnosti sražen, zračen in svetel; to velja tudi o mlečni shrambi. Pri mlečni posodi ter opravi bodi snaga nad vse! Od vsake krave namolzeno mleko se mora takoj nesti iz hleva ter s pomočjo studenčnice takoj sladiti. Za hlajenje mleka z vodo se dobijo tudi majhni hladilniki, ki ne stanejo veliko. Shlajeno mleko se hrani v hladni shrambi in tamkaj najbolje v pločevinastih posodah, ki so postavljene v korita, skozi katere teče mrzla voda. Z mrzlo vodo na 10, C shlajeno mleko in potem hranjeno v hladni shrambi se ohranja sladko 2 do 3 dni.

Koliko je vreden liter gnojnice? Nestanjšana gnojnica ima 0,6% dušika in 1,37% kalija ali v 100 kg gnojnice je 0,6 kg dušika in 1,37 kg kalija. Kilogram dušika oziroma amonijaka je vreden približno 1 K 30 v, torej 0,6 kg 78 v, in kg kalija pa 30 v, potem takem 1,37 kg 41 v. 100 kg gnojnice je vredno tedaj 119 v, torej liter nekaj nad 1 vinar. Dognano je, da daja srednje velika krava na dan približno 7 l gnojnice, torej skozi leto za kakih 30 kron. Vsak razumen gospodar si bo zategadel prizadeval, da se bo lovila gnojnica v dobro napravljeno gnojnično jamo in da ne bo iz naložljene gnojnice smrad uhajal. Kmetovalci, dajte si vendar enkrat dopovedati, da je gnojnica dobro gnojilo, in ne domišljajte si, da ste napredni kmetovalci, če rabite umetna gnojila za vaše polje, a puščate, da teče gnojica iz hleva na dvorišče in od tod o času deževja kot rujav potочи po vaši. Napravite si vendar enkrat dobro gnojnično jamo, oziroma pravilen gnojnik in omislite si, če je le mogoče, obenem tudi gnojnično sesalko! To storite še tem laže, ker so se začele deliti za pravilno urejene hleve in gnojnike na grade.

Kako se odstranja neprijeten grenak okus iz vina? Grenak okus v vinu prihaja od čreslovine, ki se je izlužila iz grozdnih hlastin in pelkov pri kipeanju, ker se je pustil mošt predolgo na hlastinah in tropinah kipeati, in zlasti, ker se grozdič pred kipeanjem in stiskanjem ne reblija, kar vse še se pri nas vedno in dosledno po starem kopitu dogaja; vse pridganje in dobri nasveti so v tem oziru še večinoma bob v steno. Grenki okus, ki prihaja od čreslovine, se pozneje v vinu deloma samodsebe nekoliko poizgublja; odvzame se pa tudi vinu s čiščenjem z želatino. Močno grenko vino se včasih sploh ne da popolnoma popraviti. Storit je pač treba, kar se da, a bolj vžitno se naredi, če se pomeša s kakim mehkejšim vinom. Ravno v zadnjem času se priporoča za taka vina neko lepšilno sredstvo »Eponit«, ki je baje univerzalno zdravilo za vsakovrstne bolezni vina, s čimer se bomo natančno pečali ob priliki.

Aforizmi. * Predno pričneš s kako težbo zoper sosedu, preudari dobro, ali ni več vredno, če živiš s sosedom v prijaznosti, nego pa je vreden predmet, za katerega misliš sosedu tožiti; vprašaj se, ali bi ne kazalo bolje, če poravnava vse zlepa, na korist obeh in preudari, če ti ni tudi sosed že marsikaj dobrega storil ali bi ti lahko kedaj koristil.

* Če se sosedu prepričata med seboj, zavzemaj se za eno ali drugo stranko le v sili, če se vmešavaš z namenom, da jih pomiriš, naletiš slabo, kajti sovražiti te začne ta ali drugi, marsikdaj celo — oba.

* Ne delaj zdražb v društvih, ki so tebi v blagor, tudi tedaj ne, če so tvoji nasprotniki v načelstvu, kajti s tem ne škoduješ sebi nič manj, nego svojim nasprotnikom. Ako razrušiš kakšno tako koristno društvo, trpel boš tudi sam.

* Daj izučiti otroke vsestranski, ako le mogoče; oni naj bodo vedneži in naj se urijo v tem, da bodo znali vse izkoristiti, kar jim svet nudi; vzgoji jih pa priprosto in vadi jih v varčevanju in pridnosti, nikdar pa ne več nego sega njihov stan, da jim ne bo težko prenašati presenečenj, ako pridejo nad nje. Če je kdo še tako učen, se ne sme sramovati najmanjših del. Grof Lev Tolstoj, sloveči ruski pisatelj in apo-

Potrtim srcem naznanjamo, da je naš ljubljani sin brat, mož in oče gospod

Ivan Gerlanc

po kratki bolezni v soboto ob 6 pop. v Gospodu preminul. Pogreb bo danes ob 3¼ pop. iz hiše žalosti ul. Tiepolo št. 4.

Zalutajoči oče, bratje, sestre in otroci.

Osram žična žarulja

70% štruna prištednost
Sjajno bijelo svjetlo

Dobiva se v Trstu pri tvrdki R. DITMAR, Gebrüder Brunner, Piazza del Ponterosso št. 4.

stol resnice, si je sam krpal obleko in čevlje.

*Ako te sosed žali in draži, premisli prej stokrat ono, kar mu misliš odgovoriti; saj se jed ne zauživa, preden se ni ohladila.

*Pojd in občaj prijazno z onimi, ki so manj in ne vsiljaj se onim, ki so več od tebe ali ki celo mislijo, da so požrli vse paragrafe sveta; če te bodo slednji potrebovali, že pridejo sami k tebi.

*Not, what have you been, what are you» (ne kaj si bil, temveč kaj si), te resnične besede modernega, praktičnega Amerikanca si zapišite ti in posebno tvoj hubi sosed devetkrat za ušesa.

S samoinega brega.

Politična pisma iz Anglije.

F. L. Tuma:

Prekrižane roke?

Zakaj smo proti političnemu programu SLS in zakaj ji hočemo in ji smemo odkavati posebno ime vseslovenske stranke? Zakaj trdimo, da ona nikakor ne zastopa tega, kar imenujemo slovenski narodni interes? To bo sledilo, upajmo, iz naslednjega.

Vemo, da sedi njeni režim sedaj trdno za eno ali dve desetletji; vemo, da ima kakor vsaka močna stranka, kadar je prišla do svoje moči — uspeh dela naravnost čudovito! — jako mnogo privrženecv in obduovalcev, med katerimi so gotovo tudi sebični elementi, ali vsem ne smemo očitati tega. Mnogi ji slede danes iz prepričanja. O teh vemo, če ne morejo spregledati vse stvari na en in že celo ne na prvi pogled, da spoznajo drevo po njega sadu.

Toda Slovenci potrebujemo sadno drevo močne in velike stranke in sprito našega spoznanja bi bilo neodpušno, samomorilno za naš mladinski ogenj, smrt ponosu naše strankarske neodvisnosti, zaigrali bi najidealnejšo priliko svojega uveljavljanja, če bi se vsedli sedaj mirno v stran in akali prekrižanih rok, da prične padati z abliani sadež in bi potem veselja vriskali: »Glejte, ali ni tak, kakor smo vam prerokovali!«

Jetzo ahust Du noch nichts von den Elend.

Wie Grazien lacht das Leben Dir — Auf und waffne Dich mit der Weisheit.

Denn Jüngling, die Blume verblüht!

III. pismo.

Temelj slovenskih strank.

Ako se oddaljimo za par korakov od slovenskega političnega Babilonskega stolpa, tako da ne sedimo več samo v oni čumnati, kjer se nam zdi najprijetnejše in najbolj zato, ker odgovarja najbolj našim različnim potrebam in kjer nam neha — naravno — horizont že pri prvih stopnjicah, ampak gledamo vso stavbo iz primerne distance, kamor ne sežajo več posamezni kričeči glasovi, in izginjajo vse tiste mikavne luknjice in pisane rožice, ki so okupirale prej ves naš interes in so se nam zdele toliko pomembne, ne samo za naše lastno spoznanje, ampak tudi za obstoj vsega ljudstva — če se torej postavimo na stališče objektivnega človeka, kaj nam pada najprej v oči?

Pri vsem respektu: vsa stavba se nam zdi kakor iz enega kroja, nadstropje je podobno nadstropju, kakor je podoben vinar vinarju. Ta ali oni je sicer bolj opiljen, drug še nov in svetel, na enem je vtisnena podoba avstrijskega orla, na drugem slika ogrske krone, — veljata pa oba enako. Oba sta iz iste kovine in zato da jeta tudi isti cvenk, če jih vržemo, za poskušnjo, ob mizo.

Sedaj postajamo pazljivi. Rezultat našega analitičnega raziskavanja je tak:

Vsi pojavi našega organiziranega javnega življenja so se ustanovili silno lahko, ker so si njih programi bistveno, t. j. v svojem razmerju do narodnega interesa, popolnoma enaki. Povsodi zavzema namreč najodločnejše mesto beseda »narodnost«, ki smo jo poznali že pred več nego pol stoletjem kot iz tujine k nam prenešeno cvetko. Od očetov je šla na sinove in potem na vnuke, iz rok v roke, prav kakor se podeduje dobra stara roba od rodu do rodu.

Kjer pa manjka poleta, globine ali originalnosti, vpliva vsaka pesem kaj kmalu utrudljivo. Odtod na eni strani neprestani poskusi restavriranja, na drugi pa kakor nasproten ekstrem, najhujša reakcija, bodi na zgoraj, ali spodaj. Enemu pomenja narodnost pričetek in konec vseh čustev in misli in dela, drug se razpenja, na javnem prostoru in glasno oznanjuje svoj evangelij — sit venia verbo! —: hudič naj vzame domovino! (kar smo doživeli v slovenski kampanji za prve splošne volitve v Avstriji).

Na enem koncu mlo prepevanje in včasih tudi solzne oči; na drugem črno prohiših tudi solzne oči; na drugem črno prekljanje in stisnjena pest. Med obema je prostora za najraznovrstnejše interprete te toli znamenite besede. Nekaterim je narodnost gramatikalni deus ex machina. — Prikazala se je v areni buržoazne politike kakor nadnaraturna prikazen v grških teatru. Ali dočim dovoljujejo ti slovensko narodnost vsaj kot nekako jezikovno zadržko, ali društvo, jo drugi sploh kratkoma negirajo. Nekako tako, kakor tisti znani francoski ateisti: »Kje pa je Bog? Jaz ga ne vidim!«, in je s tem vzlikom že smatral tudi svojo negacijo dokazano. Nekateri se hočejo pokazati kot posebno modre in premišljene ljudi, pa pravijo zato, da je narodnost že prestano stališče, ki ne zanjima, a tudi historične upravičenosti nima več. Prvi je narodni davek in narodni veljak v monimen pojem. Če so posebno premožni, niso v kravati demantov-salirsko-srebrnega igla. Zopet drugi so egoisti in hočejo veljati le oni kot edini, žiti in pravi narodni nasledniki ljudje.

Kakšne občutke mora imeti na svoj iskreni patrijotizem ponosni oficir in ki drži nekaj nase, ko zagleda polomnjeno veteransko društvo z vsiljivo veliko črnomurno zastavo, vsak mož s podobno kričečo dvokoloro preko rame?

Nato vprašanje more seveda odgovoriti samo dotični oficir ali prostak, toda meni se zdi, da ne morejo biti mnogo drugačni od mojih, ki me napolnjujejo ob takem razmišljanju. Ali ne postajamo zaradi tega malodušni: kaj ni naše stališče podobno stališču modernih kemikov napram alkimiji, stališču astronomov napram astrologiji, s katero so prebrsani ali nevedni ljudje toliko časa sleparili celo drugače učne ljudi? Ne samo, da se je znanost razvila iz falzizanosti, ampak slednja je dala celo prva vse predpogoje do pravega spoznanja.

Preden pošljemo zdravnike v okužene kraje, jih inficirajo s preventivnimi medikamenti. Naše preventivno sredstvo ni samo ljubezen do stvari same, kar bi bilo gotovo premalo, ampak tista zavest, ki je šele plod kombinacije, izhajajoče iz studija. Tako izjavljamo:

Narodnostno vprašanje.

Naše naziranje o narodnosti se ne strinja z nobenim gorenjem. Sledeči tem vodnikom se nam zdi, da gremo kot narod diriktno pogibelji ali celo samomoru nasproti. Ene kakor druge omamljajo avstrijsko-državna naziranja in podobne stare teorije, ki so se izkazale doslej še povsod samo z negativnim in nikjer s pozitivnim uspehom. Zato ne samo, da oni niso mogli poučiti naroda o njegovem pravem interesu, ampak tudi nas, slovenske mladine, niso pripravili za tako politično življenje, od katerega bi pričakovali garancije za razvoj in obstoj svojemu narodu kot takemu.

Narodnost ne pomenja nam nikakega metafizičnega, šovinističnega, radikalnega revolucionarnega ali apatično-evolucijskega pojma, ampak nam je etično-historičen postulat, o katerem govorimo in hočemo razpravljati samo s stališča in koristi kot Slovenci, ne oziraje se, ali pripadamo v okvir italijanske, avstrijske ali ogrske krone.

Na prvi pogled je namreč jasno, da omenjeni, in splošno rečeno državni interesi toliko časa niso identični z interesi slovenskega naroda, dokler ne tvori ta narod države za-se, tako kakor Nemci, Italijani, Francozi, Angleži itd. Potem šele bodo pomenjali slovenski in državni interesi eno in isto, kakor pomenja n. pr. pri Angležih nacionalizirani železnice isto kakor podzaviti jih, nacionalizirati zemljo: spraviti jo ljudstvu v roke. Narodnost razumemo mi v prvotnem pomenu besede in ne šele potem, ko se je v vsakdanjem boju pomazala, tako, da marsikoga, ki stoji danes v prvi vrsti »narodnega boja« zamašamo, kaj si pravzaprav misli pod tem bojevnim geslom? Narodnost razumemo mi s tistega vidika in v tistih razmerah, iz katerih je ta beseda tudi res postala, iz katerih je rodila toliko krepih narodnih karakterov, tako mogočna ujedinjenja narodov, kakor je današnja Nemčija ali Italija in kjer se v mednarodnem svetu še danes pojavlja v obliki zaščitne carine. — Vzemimo ji podlago in vzeli smo ji vso življensko silo in privedli smo jo s tem do tiste komične in žalostne spake, na katero smo kazali zgoraj.

Tudi nam narodnost ne pomenja vsega. Tako zavzema n. pr. socialno vprašanje popolnoma drugo stran našega programa, ki nima s prvo enostavno nobenega stika zato, ker je zrastle iz popolnoma drugih okoliščin. In kakor rešitev našega narodnostnega vprašanja se nikakor ne pomenja obenem rešitve našega socialnega problema, kakor bi utegnil kak sangvinik misliti, je ravno tako nasprotno neresnično, da bi rešitev socialnega vprašanja pomenjala tudi rešitev našega narodnega, kar trdijo nekateri pri nas že precej časa in jim posamezniki to verjamejo. Eno sicer lahko drugemu pomaga, povspesuje razvoj, toda več ne; nekako tako, kakor tudi roka roko umije, ali zato desna roka še nikdar ni bila leva in obratno. Ravno tako nima narodnost s kmetiskim, obrtniškim, delavskim, poselskim, trgovskim in ženskim vprašanjem kot takim nobene zveze. Delavec, kmet, trgovec in kakor se ti stanovji vsi imenujejo, so vsak zase lahko zelo in toplotno narodno čuteči, toda zato še nimajo vsak za-se tudi enakih socialnih ali ekonomskih interesov, dasi je na drugi strani evidentno, da pomenja okrepitev imenovanih stanov močno bližanje k realizaciji tistega programa, ki ga označujejo kot svojega nacionalnega. Iz tega ne sledi nič drugega, nego to, da so ti stanovji vsi v

Rimske toplice v Tržiču (Monfalcone)

Sezona od 1. junija do konca septembra. Na novo prirejene in povečane vroče bronse in klornatrijske toplice. Jednako velika topolina 38°—40° in naravne glenske kopeli. Analizirane od dvornega svetnika profesorja dr. E. Ludviga ter od njega in najslavnejših zdravnikov Dunaja, Prage, Gradca in Trsta najtopleje priporočene proti boleznim ischizae, kroničnemu in hudeemu revmatizmu in sklepnim in mišičnim, živčnim boleznim vsake vrste, ter kožnim in ženskim boleznim. — Pojasnila daje radovoljno

Uprava.

TRGOVCI! PERI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj uspehovod najboljše sloves. Narodnjak naročate pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

GOSTILNA
Air Antica Pompei
Gostilna in na istem trgu do zahajajočih se toplo pripravljen slovenskih občitru za obliki obliki. **CAFFE GOLDONI**

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specialista za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Gostilna „pri Deteljici“

v Trstu, ulica Belvedere 7.

Priznana najboljša in najcenejša kuhinja. Pristna domača in tuja vina.

AGO

čevlji brez šivanja in žbljev

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cécilia Rittmeyer šte. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po za ročica izven mesta.

SLOVENC! Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!!!!!!

Novo pogrebno podjetje Trst

(voga! Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prireja pogrebo najrazličnejših razredov, od najenostavnejših s onim korjem do najlaksarjonejših in pompozni s šestoro konji.

Najnovejša in moderna pogrebna oprava. Predaja najrazličnejših mrtvalskih predmetov. Velika zaloga voščensih svetlastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postroba.

Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tosa št. 31. tel. 1402. **OSNE ZMERNE** Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opčine št. 170; E. VITEZ v Nabrežini (vz. pri cerkvi); A. JAMSEK, pri Orehu (Neghera).

Zaloga izgotovljenih oblek

Velika izbira oblik za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. Specialiteta v vnanji. Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu. Cene najzmernejše.

ADOLF KOSTORIS

TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE

zraven „Bustina Automotio“. Tel. 251, R. II. — POZOR! Skladišče se nahaja v I. n.

Velikanska zaloga pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth, Trst

ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).

Najbolj ugoden vtr za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

CASILE
FARMACIA DI CHIAIA MARI

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna z teoja, prostatitis, uretritis in mehurari katarij korenito zdravijo s

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih čevk (sifilis), popolnoma odgovarjajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis), mehurari korenito zdravijo s

hurne katarije, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfeti Casile K 4.— **JORUBIN CASILE**, najboljša protisifilistično in pozitivno kritično sredstvo, ki se uporablja s uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetja zlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojvalce urinove kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 3-50. Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarije, vaginitis, uretritis endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 3-50. Kdor želi večji pojnasil, tiskovita itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst. ki poda odgovor s obratno pošto zastoni in v svo rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lo yd. V. di'orologio 1. Pristna zdravila Casile nisojo lastnoročni podpis N. Casile.

Zaloga dalmatinskega vina
FILIP IVANIŠEVIČ
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
ulica Valerijeva 17, tel. 1405. Prodaja na drobno in na debelo. - Gostilne: „Air Adria“, ul. Muova 13 in gostilna-buffet, Piazza Giuseppina šte. 7, v katerih toči svoja vina prve vrste.

testenine

iz pristnih jaje

G. ROSTIROLLA, ulica G. Salina št. 4.

Dnevno izdelovanje testenin iz samih jaje. — Rezanci, obročki, makaroni itd.

Specialiteta: hlečkici.

P. n. občinstvo je pri izdelovanju lahko navzoče da se prepriča o snagi.

Prva in edina pisarna

= za vojaške stvari =

(koncesionirana od C. K. namestništva).

TRST, ulica della Caserma 5, II. n.

Daje nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novčenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojaškega značaja — oprostjenje od vaj, enoletno prostovoljstvo, ženitve, dosedanje zakonitih ugodnosti glede presenečne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastmi. — Reševanja hitro in točno. — Uradne ure: Ob delavnikih od 9. predp. do 7. pop. Ob nedeljah in praznikih od 12. opold.

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznaila je pošiljati »Inseratnemu oddelku« »Edinosti«, Trst, ulica Sv. Frančiška št. 20.

Slovenski urar
F. Pertot
Trst, ulica Caserma II
tik Ljubljanske kreditne banke

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tisečlet evet“ (Milleford)
Čaj bi bil to je izvrstno sredstvo proti onim stvarem, ki poče v solodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in temerizmu. — Rjeka omot za zdravljenje stane 1 K kar se dobi v vsaki lekarni.
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mušinska hiša) — Telef. 577.
Polne politivne se izvirajo tudi in traste ako se dopolnjujejo.

Automobil - Universal

Ford 16--20 HP

Novi model 1913

Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen! 4-5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4800. Laudale 4 sedežev K 4800. Popolna oprava Capote s stranskimi svetilnicami, steklo, pet svetilk, generator za aceti-lenski plin, rog, kilometarski števec in hitromer. Cene veljajo za voze p. osto vozilne in colne v Trstu.

ANTON SKERL, sodnijski izvedenec

Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.

Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

Predmeti za planince!

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovratnice, zapestnice in nogovice.

Za člane športnih in planinskih društev

POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel

ulica S. Antonio 12) nasproti Kred. poslopja)

KLIŠEJI

VSKE VRSTE ZA VSE STROKE

ATELJE BABUDER TRST

ATELJE BABUDER TRST

Nobena kapljica ne koristi tako želodcu, kot pristni želodčni likér

FLORIAN

Bliži in daleč Vse ga pozná, Kdor ga ima! Ima zdravje doma!

Zahtevajte pristni „FLORIAN“.

Zavračajte ponaredbe!

Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Zmaga na vsej črti!

KOSMOS

najbolje kolo menarhi je

dobiva vedno nove odjemalce.

Centri zastoni in post. prosti

Priporočljivo je tudi

dobro: ceno ljudsko KOLO

Austrijska tovarna orožja STEYR.

Zastopniki: Trst: Rudolf Röll, ul. Acquedotto 21

Gorica: F. Batjel, Via Duomo 2, Sv. Lucija;

I. Suligoi, Pula: Fran Duda, V. G. Carducci 14

Priporočam se vam udani **J. J. SUBAN**, Trst. Telef. Nr. 0 26

enaki meri zainteresirani na dejanski rešitvi slovenskega narodnega problema in s tem, če se stanovski uspešno gibljejo, dejanski delajo za ta program, pa če tako pravijo, ali ne.

Razne vesti.

Roparski umor v vlakcu. V Perugiji so našli v florentinskem brzovlakcu v glavo ustreljeno neko priletno žensko. Dognali so, da je Amerikanka Flavelle. Ko so jo spravili k zavesti je žena povedala, da jo je napadel neki mlad človek, ki je vdrl v njen odtok. Pri njem so dobili le še en del denarja, ki ga je imela žena s sabo. — Prepeljali so jo v bolnišnico, rana je nevarna in ji bo žena bržkone podlegla. O roparju nimajo še nobene sledi.

Vojašnica pogorela. V Carigradu in sicer v Perij se skoro popolnoma zgorela velika vojašnica Taškiša. Več vojakov se je pri gasenju, pri katerem so sodelovali tudi mornarji nemške križarke »Göben«, ponesrečilo. Tudi dva nemška mornarja sta precej poškodovana. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti pri kuhanju čaja.

Ponesrečena ruska avijatika. Pri Moskvi je padel ruski aviatik Gaber-Wlynski iz 20 m višine. Zlomil si je obe nogi. Njegov mehanik, ki se je peljal z njim kot pasazir je bil na mestu mrtev. Aparat je popolnoma razbit.

Dvojni samomor z ognjem. V neki gostilni v Brnu sta izvršila samomor učenec obrtne šole Vlah in njegova ljubica. Počila sta si obloke z bencinom in jo zažgala. Našli so že popolnoma opečena. Umrla sta na poti v bolnišnico.

Družinski oče potrjen na tri leta k vojakom. V Warnsdorfu so potrdili k vojakom v ponedeljek 28letnega gostilničarja Hugota Urbana. Mož je oženjen in ima že dva otroke. Urban je bil pri prvem naboru, takrat je bil še natak, izvržen in je šel na to po svetu. Bival ni nikjer dolgo in vojaške oblasti, ga niso mogle najti. — Pred kratkim se je vrnil in se osamosvojil. Oblasti so ga zasačile in mož je bil pozvan takoj na nabor. Potrjen je bil na tri leta, pridržali so ga v zaporu, službo bo moral nastopiti takoj. Urban se je pritožil in trdi, da je bil pri naboru pri avstrijskem konzulatu. Zadeva se še ni pojasnila, ker Urban nima več tistih listov od konzulata.

Stirnjast dni v odprtem čolnu na Oceanu. Pred dobrimi 14 dnevi se je ponesrečil, kakor smo tudi mi poročali parnik angleške družbe Leyland Company »Columbia«. Na parniku je izbruhnil ogenj, ki ga je popolnoma uničil. Mornarji so se rešili v tri rešilne čolne, potnikov na parniku ni bilo. Dva teh rešilnih čolnov so dobili že čez nekaj dni. Tretji rešilni čoln pa je dobil parnik »Leneca« še le 14 dni po nesreči. V čolnu v katerem je bilo prvotno 14 oseb so našli še tri popolnoma onemogle mornarje med temi tudi prvega častnika z gorelega parnika Raberta Tyre. Ponesrečenje so prenesli na parnik in jih izročili zdravniški oskrbi. Trije bodo okrevali brez posledic, častnika pa so odpeljali v bolnišnico kjer mu bodo morali bržkone odrezati obe nogi, ki sta mu otrpili vsled mraza. Častnik pripoveduje o teh strašnih dnevih muke in trpljenja sledeče: Ko smo zapustili s čolnom naš parnik nas je zanesel veter neznano kam. Izgubili smo tudi ostala dva rešilna čolna. V čolnu nas je bilo 14 mož, imeli smo za nekaj dni cvibaka in pitne vode. Upali smo, da dobimo v par dneh kak parnik. In res se isti dan je peljal komaj tri četrt milje od nas parnik »Olympic« last White Star Linie. Veselili smo se že, da smo rešeni, toda na parniku niso zapazili našega čolna in parnik se je odpeljal naprej. Drugi dan smo videli dva parnika, ki pa nas tudi nista opazila. To je vplivalo silno mučno na nas in začeli smo že skoro upavati. Naslednje tri dni smo imeli strašno slabo vreme, bili smo večkrat v nevarnosti, da se potone, večkrat smo imeli do polovice čolna vode. Obenem smo morali skriti dnevne porcije cvibaka in vode. Prej je imel vsak mož po tri cvibake in ¼ vode na dan. Po tem neurju pa smo morali skriti porcije že tako, da so dobili štiri možje en cvibak in ¼ vode. Ljudje so začeli skoro vidno pešati in hirati. K nesreči je pritisnil še strašen mraz, tako da smo popolnoma prezebali. Osmi ali deveti dan so začeli ljudje umirati in en dan predno nas je dobil parnik Seneca mi je umrl 4letni števčard Brieve. Ta mož je kmalo ko smo se odpeljali iz Antwerpna napovedal nesrečo. Pravil je namreč svojim tovarišem, da je parnik zgorel in da je blodil 14 dni na odprtem čolnu po morju. Zadnji je umrl kurjač Rus Jakob. Tega človeka smo imeli jako radi, ker je bil dasi hrust zelo miroljuben in postrežljiv. Mož je začel kljub moji prepovedi piti morskovo vodo in je kakor je to navadno znorel. Najprej nas je hotel pobiti s sekuro, nato z veslom in z drugim orodjem. Morali smo ga zvezati, kar je bilo težko, ker smo bili vsi oslabiljeni, blazni Jakob pa je bil silno močan. Kričal je, da ga hočemo oropati denarja in da naj mu pustimo vsaj za eno merico pijače. Mož je ležal 6 ur zvezan in je neprestano upil. Čez 6 ur je umolknil, se malo zavedel in kmalo nato umrl. Vrgli smo ga kakor prejšnje mrtvece v morje. Kadar smo pokopali na ta način kakega nesrečnega, smo bili vedno silno potrti zaradi izgube tovariša in ker smo videli, da tudi nas čaka enaka usoda, od katere nas loči morda le še par dni. Zadnje dni smo grizli usnje od škorn, pobirali smo drobtine in prejšnje odpadke in lovili dež. Rešitev je prišla res v zadnjem času. Ta slučaj morskne nesreče, da je 14 dni 14 mož na odprtem oceanu in umirajo eden za drugim je skoro edin v kroniki morskih nesreč v zadnjih letih.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Masno ti-kana besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Joshić, Trst, Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7.

Opozorja se slavno obdobje, da hodi okoli po Krasi in Vipavski dolini neki Hrvat po imenu Mirko Pavlinič približno 36 let star, ki se izdaja za mojega potnika, kar pa ni res. Na ta način je oteleparil že več strank, katere so mu v svrhu naročili tudi denar dale. Kdor ga sledi, naj blagovolj naznaniti o. kr. orožnikom, ki ga že iščejo. — Tvrdis F. Batjeli, trg z vsakovrstnimi stroji v Gorici.

Proda se novo kolo »Puch«. Trst ul. Cucciolli 11, I. nad. vr. 5.

Odda se takoj soba in sobica meblirane s hrano. Ulica Boschetto št. 40, vr. 2.

Žganjarna

Ivana Perhauca, Trst, ul. Stadion 29 se priporoča svoj obdobju za obilen obisk. Prodaja se žganje vseh vrst. Postrežba točna. — Cene zmerno.

Zaloga tu in tuzemskih vin, špirita, likerjev in razprodaja na drobno in debelo

Jakob Perhauca
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezeritnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec silovcev in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih kraljev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošila se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. **Razprodaja od pol litra naprej.**

Kabaret Varieté Maxim

TRST - Via Stadion št. 10 - TRST

CARLO MAURICE, ravnatelj-lastnik. - Ferdinand Leopoldi pri glasov. »Kupfeld«.

Zadnji spored te sezone z umetniki prve vrste.

Začetek ob 9 zv. od 13. do 31. maja 1914. Konec ?????

La petite Lette imenovana mala Voette Gilbert, Palma Clair, fantastična plesalka. Mitali Stedka, kabaretistka. Mariel Friedl, pevka. Morgen Greta, subretka. Frida Meritana, plesalka. Milla Manuella, pevka. Giorgina Colomba, italijanska zvezda. Enrico Moppé, komik. Marzipan Duo.

Prednaznanilo! Dne 31. maja zadnja predstava te sezone, in častni jubilejni večer jako priljubljenega ENRICO HOPPE.

Vstopnina: Prvi prostor K 2. - Drugi prostor K 1.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica v Trstu
Centrala: Ljubljana. Ulica Osema 11. Podružnica: Split, Celovec, Sarajevo, Gorica in Osjele. Telefon: 8-18. Naloga je od 9-12 1/2 v 2 1/2-5

Izvršuje najbolje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice 4% obrestuje s 4% netto.

(rentni davek plača banka iz svojega).

vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Sprejema borzna naročila za vse tu- in inozemske borze.

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

RESTAVRACIJA „COLOMBO“

TRST ulica Campanile št. 13 (Vogel Trga Ponterosso).

Novi prostori. Krasen salon, zračen, preskrbljen z vsem komfortom. Električna razsvetljava. Izborna dunajska in italijanska kuhinja. Specijaliteta: Sveže ribe dvakrat na dan. Vina iz najboljših furlanskih klet. Kraški teran, belo briško, lutenberžan, istrsko, Opolino in Chianti. PRVOVRSTNO EXPORTNO PIVO. - Edino shajališče tujcev. — Zmerne, nizke cene. — Točna postrežba.

EDOARDO COLOMBO, lastnik.

TOVARNA
ROULEAUX
Ing. LUDOVIK FISCHER
Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN
TELEFON 29-14
Izdeluje jeklene kakor tudi lesene
ROULEAUX
Ima v zalogi vse potrebščine za leseno in jekleno ROULEAUX. Delo solidno

Botri! Botre!
O PRILIKI BIRME
Je dospelo znani urarji
G. PINO - TRST
Via Vincenzo Bellini 13 in via Nuova 34
1500 različnih ur in 11 kg zlatih vertikal in ovratnih vertikal. — V zalogi dobite zraven tega bogat izbor uhanov, zapestnikov, priveškov itd. po konkurenčnih cenah.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUNA«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergjevič Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Sandor-Gjalski. Prevel F. Ore. — Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomić Poslovenil Stefan Klavš. — Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

HELVETIA

Velika zaloga gramofonov
Trst, — ulica Barriera vecchia 19.

Vedno v zalogi velika izbor slovenskih in hrvatskih plošč od kron 2.50 naprej. Vedno nove plošče najboljših vrst. Gramofoni na obroke.

UMETNI ZOBJE

PLOMBIRANJE ZOBOV. IZDIRANJE ZOBOV : BREZ BOLEČINE :

Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER

ZOBOZDRAV. TRST KONC. ZOBNI NIK TRST TEHNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Dr. HORVATH

Trst, Via Nuova št. 22

ordinira za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI od 11-1 in 5-7.

Za bolečine v nogah in sklepih od 11-12 in od 4-5. Ob nedeljah samo predpoldne.

Tolstovrška slatina

vsled novih vrelcev Osetov in Silva vrelcev je sedaj tako zboljšala, da prekaša vse znane slične vode.

Slovenci bodimo ponosni na te naše domače vode in kupujemo samo le to slatino.

Tolstovrška slatina ima toliko medicinskih snovi, da ni le dolžnost, ampak celo potreba in korist, da jo stalno rabimo vsa družina. — Pokojni dvorni svetnik Trnovec, koji je zelo rad to vodo nžival, je rekel:

„Ne bi se smelo piti vina brez da bi se primešalo Tolstovrško slatino, koja zelo dobro učinkuje na prebavo in katere“.

Glavna zaloga za Trst in deželo:

VEKOSLAV PLESNIČAR
ulica Denizetti 3.

Ste se že poslužili v čevljarnici

ANTONA JAVERNIKA
v ulici Farneto št. 33.

Sprejema vsakovrstna popravila.

== Dobroznana mirodilnica ==

Ivan Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Mar. doma

Velik izbor, barv, pavlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otro- ke in odrasle „SLADIN“ ter vsakovrstno oparo in tekoča piščica za živila. — Telefon 83.

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. majnika naprej.

Casi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.

5.40 O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).

5.50 M do Poreča in medpostaje.

7.30 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.

7.35 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice-Celovec-Dunaj-Praga-Dečlin-Beljak-Berlin-Monakovo in medpostaje.

8.41 B Gorica, Dunaj, Praga, Berolin.

9.05 O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.

9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.

9.15 M le do Buj in medpostaje.

11.05 B Gorica, Celovec, Solnograd, Pariz.

12.48 O Gorica (Ajdovščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.

2.40 M do Poreča in medpostaje.

3.56 O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.

4.42 O Herpelje (Divača-Dunaj)-(Rovinj) Pula in medpostaje.

5.30 E (Turški ekspres) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.

7.44 M le do Buj in medpostaje.

7.50 O do Gorice in medp. (Ajdovščina).

8.24 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.

8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečlin.

10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vladi od nedeljah in praznikih.

9.10 O Herpelje-Divača.

2.25 O Herpelje-Divača.

2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.25 O iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane Jesenice, Gorica.

7.10 O iz Dunaja (Čez Divačo-Herpelje).

7.25 O iz Gorice (Ajdovščina).

8.25 M iz Buj (in medpostaje).

9.01 B iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenice, Gorice (Ajdovščina).

9.37 O iz Pule (Rovinja).

10.10 O iz Jesenice, Gorice in medpostaj.

11.25 E (Turški ekspres) iz Pariza-Monakovo-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.

12.40 M iz Poreča in medpostaj.

2.00 O iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščina), Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.

3.47 O iz Pule, (Rovinja), Herpelj in medpostaj.

4.32 M iz Buj in medpostaj.

7.00 O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenice, Gorice.

7.05 O iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.

7.41 B iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorica, (Ajdovščina).

9.45 O iz Poreča, Buj in medpostaj.

8.16 B iz Berolina-Monakovo-Solnograd-Gorice.

10.24 B iz Pule (Rovinja), Dunaja (Čez Divačo).

11.37 O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

9.36 O iz Gorice.

9.41 O iz Divače, Herpelj.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.40 B preko Cervinjana v Benetke, v Rim, Milan, Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.

6.00 O (izključno nedelja) v Trbiž.

6.35 O do Gorice preko Nabrežine.

8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešto.

8.20 E v Trbiž, Gorico, Kormin, Videm, Benetke Milan, Pariz, London.

8.35 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan Rim.

9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Trbiža v Cervinjano.

10.15 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto, 12.30 O v Kormin in Videm.

1.10 O preko Cervinjana v Benetke-Milan.

2.00 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).

4.10 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.

6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.

6.35 B v Dunaj (Reko, Budimpešto) Ostendo.

7.05 B preko Cervinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina in Videm.

8.10 B v Kormin in Italijo.

8.45 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto

9.43 O v Kormin (se zvezo v Cervinjano).

11.50 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

2.45 O v Gorico.

3.55 O do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.15 O iz Dunaja, Budimpešto.

6.25 iz Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.

7.35 O iz Kormina in Cervinjana preko Bivja.

8.50 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

9.15 B iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reke.

10.30 O iz Dunaja, Ljubljane in Reke.

10.40 B iz Kormina preko Bivja in B iz Italije preko Cervinjana.

11.48 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

2.15 O iz Celovca, Ljubljane, Zagreba, Reke.

2.35 O iz Italije preko Cervinjana.

4.10 O iz Vidma, Budimpešto, Reke, Zagreba.

5.35 O iz Italije preko Cervinjana in Nabrežine.

5.50 O (izključno nedelje) iz Kormina.

6.55 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.

7.45 O iz Italije preko Kormina

8.42 B iz Italije preko Kormina in